

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

1

לפני כבוד השופטת חדוה ינបאום ולצקי

התובע
ש. ס.

ע"י ב"כ עו"ד פרויליך ואח'

נגן

הראל חברה לביטוח בע"מ

הנתבעת

ע"י ב"כ עו"ד אمسلم ואח'

2

3

פסק דין

4

התובע, יליד 16.4.75, נפגע בתאונת דרכים, כמשמעותה בחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה- 1975 (להלן: "החוק") ביום 20.12.17 (להלן: "התאונה").

5

6. הצדדים אינם חולקים בשאלת החבות ועל כן המחלוקת נסבה בשאלת גובה הנזק בלבד.

7

8. מטעם התובע העידו הוא עצמו, אשתו, הגבי ש.ס (להלן: "אשת התובע") ומעסיקו עובר לתאונת, מר ג.ל (להלן: "מר ג.ל."). מטעם הנתבעת הוגשו מסמכים. חוות דעת המומחים בנושא עלויות ניידות, מטעם התובע של הכלכלן, מר משה קצין ומטעם הנתבעת של השמאן, מר בעז מוגילבסקי, הוגשו בהסכמה ללא צורך בחקירה.

9

10. המומחה הרפואי בתחום הנפשי, ד"ר אלכס קלין, נ查ק על חוות דעתו.

11

הפגיעה והנכונות הרפואיות

12

13. התאונת ארעה לתובע בעת שרכב על אופניו והתנגש ברכב שעמד בשולי הכביש.

14

15. מקום התאונת הוביל התובע לאמבולנס לבית החולים שיבא, כשהוא סובל משברים רבים בצלעות דו-צדדי, משבר עם תזוזה באכטבולום מימיין וברמוס פוביס תחתון מימיין, שברים בסיס מסרק אצבע 5 בכף יד ימין וקטיעת של גליל אצבע 3 בכף יד ימין,

16

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

- 1 בגובה DIP. כן אובחן כסובל מפגיעה בכבד, בטחול ובלבול עם דם חופשי בחלל הבطن
2 בכמותות ביונונית.
3
4 התובע עבר צנתור של עורקי הבطن עם החדרת תומך - שטל לעורק הכלב, עבר ניתוח
5 לשחזרו פתוח וקייבוע פנימי של השבר בגין וכן עבר ניתוח לשחזרו סגור וקייבוע פנימי
6 באמצעות W K של השבר המרוטק בבסיס מסרק 5 בclf יד ימין.
7
8 ביום 17.1.18, שוחרר התובע מבית החולים שיבא ועבר להמשך שיקום בבית החולים
9 רעوت, 4 חודשים באשפוז מלא ושנה באשפוז יום.
10
11 בהמשך, החל לסבול מהפרעותamina, מצב רוח ירוד, הפרעות הסתגלות וקשיים
12 בתפקוד המיני.
13
14 התביעה הוגשה תחילה לבית משפט השלום ולאחר קבלת חוות הדעת הרפואיות
15 הועברה להמשך דיון בבית המשפט המחוזי.
16
17 נכוןopi פגיעותיו תולדות התאונה, מונו לצורך הערכת נכוויתו של התובע מומחים
18 רפואיים בתחוםים הבאים: אורתופדיה, רפואה פנימית, כירורגיית כלי דם, נוירולוגיה
19 ופסיכיאטריה.
20 **בתחומי האורתופדי**
21
22 ד"ר טים יעקובי, המומחה בתחום האורתופדי, בדק את התובע ביום 19.6. בבדיקהתו
23 מצא כי התובע מתהלך עם קבילים ונשען עליהם; סובל מהגבלה בתנועות פרק ירך ימין
24 ומדלול שריר ירך ושוק ימין; סובל מקטיעת אצבע 3 בclf יד ימין בגובה DIP, ללא
25 הגבלה בתנועות clf היד; סובל מצלקת עדינה, תקינה ולא רגישות בגדם clf יד ימין,
26 מצלקת ניתוחית אורתוכית אלכסונית מעלה פרק ירך ימין באורך של 35 ס"מ ורוחב מירבי
27 של 1 ס"מ, צלקת שאינה רגישה ולא דבוקה לרקמות שמתחתיה ומצלקת בחזה מצד
28 ימין.
29
30 נכון ממצאיו העritic המומחה את נכוויתו הזמנית של התובע בשיעור של 100%
31 במשך חצי שנה מיום התאונה ובשיעור של 70% במשך 4 חודשים נוספים.
32
33 את נכוותו הצמיתה של התובע העמיד בשיעור משקלל של 31.6% לפי הפירוט כדלקמן:

בית המשפט המחויז בתל אביב - יפו

ת"א-19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

1   20% נוכות בגין הגבלה בתנעות פרק ירך ימין, לפי סעיף 35(1)(ג) ל מבחני הנכות שמכוח
2   תקנות הביטוח הלאומי (קביעת דרגת נזקי עבודה), התשטי"ז – 1965 (להלן:
3   " מבחני הנכות").
4   10% נוכות בגין צלקות לפי סעיף 37(10)(א) ל מבחני הנכות.
5   5% נוכות בגין קטיעה של הגליל הדיסטלי באכבע 3 בכך יד ימין, לפי סעיף 43(3)(ד)
6   ל מבחני הנכות.

7
8   המומחה לא נחקר על חווות דעתו והצדדים לא הلينו על קביעותו. משכך ראייתי לקבוע
9   כי נוכתו הרפואית של התובע בתחום זה הינה בשיעור של 31.6%.
10

בתחומי כירורגיית כלי דם

11
12   פרופ' בס, מונה כמומחה בתחום כירורגיית כלי-דם. בחווות דעתו התייחס לעברו
13   הרפואי של התובע וציין כי התובע סובל מסוכרת, וכולסטROL מוגבר. הוא מתופל
14   בגלוקומין, סטטור, אספויין, פמותידון, איזטרול ואמריל. בבדיקה מיום 15.5.09 ציין
15   כי התובע נראה כפיגיל, במצב כללי טוב ערוני ועצמאי. משקל עודף ביןוני, ראש וצוואר
16   ללא ממצאים, אין אוושות בהאזור, בחזה מימין צלקת של אזור הנקז הבין צלי,]
17   הבطن שמנמינה, הרגליים נראות סימטריות, הבדיקות נמושים היטב ואין אוושות בבטן
18   או במפשעות. בעמידה אין בצקות, אין דליות ואין סימני עימדון ביד ימין של אכבע
19   שלוש גליל רחיקני קטוע הגדים נראה תקין. בדיקה ווסקולרית תקינה.
20

21   המומחה ציין כי בעקבות התאונה הפגיעות בклיל הדם של התובע כללו קרע של עורק
22   החבד הראשי, קרע של העורק וחסימה של ה-GDA. המומחה ציין כי הטיפול שניtin
23   לתובע בחבלת החבד הוא הטיפול המומלץ היום והוא השיג את מטרתו.
24

25   המומחה ציין כי מחד, על פי בדיקות הדימוט, הסטנט אצל התובע פתוח לרוזחה,
26   הזרימה בו תקינה, ובבדיקות תפוקדי החבד תקינות. כך שנכון לרוגע בדיקתו אין כל נוכות
27   תפוקודית הנובעת מנוכחות הסטנט בעורק. מאידך, ציין כי מדובר בגוף זר הנמצא בתוך
28   זרם הדם ותאורתית יכול להזדהם.
29

30   לאור ממצאי בדיקתו קבוע המומחה כי יש להתאים סעיף מהתקנות העוסקות במקרים של
31   כבד ודרבי מריה ומכיון שכרגע אין כל הפרעה תפוקודית, ניתן להתייחס למצבו של
32   התובע במצב אחריו דלקת של החבד ללא הפרעות המקרה 0% נוכות לפי סעיף 16(3)(א)
33   ל מבחני הנכות.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

- 1 המומחה ציין כי במידה ויהיו שינויים בתפקיד הכבד והסטנט ייסתם או יחסם ניתן
2 יהיה לשנות את שיעור הנכונות בהתאם.
3
4 בمعנה לשאלות הבירה שנשלחו למומחה על ידי התובע, השיב המומחה כי הוא מלאץ
5 על בדיקה תקופתית של דופלקס, תחילת כל 6 חודשים ובהמשך כל שנה, בעלות של
6 כמה מאות שקלים לבדיקה.
7
8 המומחה לא זומן לחקירה על חוות דעתו והצדדים לא הילינו על קביעתו. משכך ראייתי
9 להעמיד את נוכותו הרפואית של התובע בתחום זה בשיעור של 50%.
10

בתחום הפנימי

22. פרופ' אהוד גروسמן מונה כמומחה בתחום הפנימי. בחוות דעתו ציין כי התובע סבל
13 בתאונת מחלbet בטן וחלbet חזיה. המומחה ייחס לתאונה את תלונותיו של התובע בגין
14 הנפיחות בגבונו לאחר אוכל וعصירות וייחס לתלונה זו נוכות צמיתה בשיעור של 10% לפי
15 סעיף 14(1)(ב) מותאם ל מבחני הנכות.
16
17
18 המומחה גם התייחס בחוות דעתו לנוכיות של התובע שאינו קשורות לתאונה, אלא
19 נובעות מעויות רפואיות הקשורות במצבו הקודם:
20 נוכות בשיעור של 10% בגין סוכרת לא מאוזנת המטופלת בטיפול פומי, לפי סעיף 4(ב)
21 ל מבחני הנכות;
22 נוכות בשיעור של 20% בגין כאב שומני, לפי סעיף 16(1)(א) מותאם ל מבחני הנכות;
23 נוכות בשיעור של 0% בגין השמנת יתר קלה, לפי סעיף 14(2) ל מבחני הנכות.
24 המומחה לא נחקר על חוות דעתו והצדדים לא הילינו על קביעותתו. משכך אני מעמידה
25 את נוכותו של התובע בתחום זה, הנובעת מהתאונה, בשיעור של 10%.
26

בתחום הנוירולוגי

- 28 ד"ר דניאל עובד, מונה כמומחה בתחום הנוירולוגי. בבדיקהו מיום 1.3.20 מצא תנועות
29 עיניים מלאות, ללא ניסטגמוס, פנים סימטריות, לשון מרכזית, אין דלול שרירים,
30 טונוס וכוח גס פרוקסימלי ודיסטלי תקין, אם כי קיימת הגבלה בתנועות יישור ברך
31 ימין בשל כאבים במפרק האגן, החזריים הופקו שווים, אין החזריים פתולוגיים, אין
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

- 1 החזרי גירוי שורשי, רגשות ניכרת למגע בקצות הגדם באצבע 3 כף יד ימין ואצבעות 1
2- כף רגל ימין. מבחני מוחון תקין, צליעה קלה על רגל ימין. רומברג שלילי.
3
4 המומחה ציין כי מדובר בכאב עצבי (Neuropathic pain) בתר-חבלתי ולאור פרק הזמן .26
5 שלוף מיום התאונה, מדובר במצב כרוני שאינו צפוי להשתנות בעתיד.
6
7 לאור ממצאיו העritic המומחה את נוכותו הצמיתה של התובע בשיעור של 10% בגין .27
8 כאב עצבי בתר חבלתי לפי סעיף 29(6)(אי-ב') ל מבחני הנכות.
9
10 במסגרת תשובות לשאלות הבהרה שנשלחו למומחה על ידי התובע, אישר המומחה כי .28
11 מתוך התייעוד הרפואי עולה כי התובע טיפול למעלה מחצי שנה במרפאת כאב, בשלל
12 משככי כאבים לרבות טיפול ממוקד לכאב עצבי, ללא הטבה במצבו. לשאלת האם מצבו
13 של התובע אינו توأم את האמור בסעיף (6)ב' ל מבחני הנכות, השיב כי לא נמצא
14 להעניק לתובע נכות לפי סעיף זה והסביר כי הסעיף דורש הפרעה תחושתית המלאוה
15 בכאב על רקע פגיעה מפותחת בעצבים הפריפריאים ב- 4 גפיים בעוד שבעניינו מדובר
16 בפגיעה עצבית בקצות גדם אצבע 3 כף יד ימין ובאצבעות 2-1 בכף רגל ימין.
17
18 המומחה לא זומן לחקירה על חוות דעתו. .29
19
20 התובע בסיכוןיו מלין על גובה שיעור הנכות שנקבע לו על ידי המומחה. .30
21
22 לטענתו הוא סובל מפגיעה בעצבים ההיקפיים, עם טיפול של למעלה מחצי שנה .31
23 במרפאת כאב ללא הטבה. لكن, בנסיבות אלה, לשיטתו הוא עומד בקריטריונים
24 הדורושים לקביעת נכות בשיעור 20% לפי סעיף 29(6)ב' ל מבחני הנכות ולא בשיעור של
25 10%, כפי שנקבע על ידי המומחה.
26
27 לטענתו עיוון בסעיף האמור מלמד כי הסעיף כלל איינו דורש פגיעה מפותחת ב- 4 גפיים. .32
28
29 יתרה מכך, מעיוון בסעיפים ג' ו- ד' באותו סעיף עולה כי המילה "מפותחת" מתיחסת .33
30 או לידיים או לרגליים, כך שברור שאין הכוונה לפגיעה בכל 4 הגפיים.
31

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

1. לטענת התובע מדובר בשאלת משפטית גרידא בנוגע לפרשות סעיף הליקוי ב מבחני
2. המל"יל, ולא בשאלת רפואי, ועל כן לא היה מקום או צורך בזימונו של המומחה
3. לחקירה נגדית בבית המשפט.
- 4.
5. הנتابעת בסיכון טענה כי המומחה במסגרת תשובותיו לשאלות הבהרה קבע
6. מפורשת כי מצבו של התובע אינו תואם לסעיף 29(6)ב' ל מבחני הנכות.
- 7.
8. לטענתה המומחה לא זמן לחקירה וכן קביעותיו בחומר הדעת נותרו על כן ולא ניתן
9. לבקש מכבי בית המשפט לסתות מהן.
- 10.
11. בנוסף, טענה הנتابעת כי התובע לא הוכח כי הוא עומד במלוא תנאי סעיף 29(6)ב'
12. ל מבחני הנכות, לרבות ובין היתר, כי יוכל טיפול רפואי כרוני ייעודי לכאב נוירופטי
13. במשך חצי שנה לפחות, כולל טיפול של גורם רפואי על התגובה לטיפול.
- 14.
15. לאחר שיעינתי בטענות הצדדים, בחומר דעת המומחה, בתשובותיו לשאלות הבהרה
16. ובסעיף 29(6) ל מבחני הנכות, לא מצאת כי יש מקום לסתות מקבעותיו של המומחה.
- 17.
18. סעיף 29(6) ל מבחני הנכות מתייחס לפגיעה מפותחת בעצבים היקפיים או בשירים
19. (פולינירופתיה, מיזופתיה) וכובע:
- 20.
21. "(א) עם הפרעה תחושתית בלבד, ללא טיפול רפואי כרוני ייעודי לכאב נוירופטי
22. .0%
23. (ב) עם הפרעה תחושתית המלווה בכאב, ללא חולשת שרירים בבדיקה הקלינית,
24. ללא אטקסיה או הפרעה ביציבות; עם טיפול רפואי כרוני ייעודי לכאב נוירופטי,
25. במשך חצי שנה לפחות; כולל טיפול של גורם רפואי על התגובה לטיפול 20%.
26. (ג) ...
27. (ד) עם הפרעה קשה ביציבות, נפילות חוזרות ומתועדות על רקע אטקסיה סנסורית;
28. או חולשה מפותחת פרוקסימלית או דיסטילית ברגליים בדרגה 5/3, עם ממצאים
29. אופייניים בבדיקה הקלינית ושימוש באבזרי עזר; או חולשה מפותחת פרוקסימלית
30. או דיסטילית בידים בדרגה 5/3 עם ממצאים אופייניים בבדיקה הקלינית ועם הפרעה
31. תפוקודית קשה .60%".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

(ה) עם חולשה פרוקסימלית או דיסטילית בידיים או ברגליים בדרجة 2/5 או מטה
הגורמת להפרעה תפקודית קשה, עם ממצאים אופייניים בבדיקה הקלינית, ללא
הליכה עצמאית (הליכה בתמיכת הזולת, או שימוש קבוע בכיסא גלגלים) 100%.

הערות:

א. בקביעת דרגת נכות לפי סעיף זה ייעשה שימוש בקריטריוניים; בדיקות
אלקטרופיזיולוגיות, כגון בדיקת הולכה עצבית, בדיקת EMG, בדיקה ממוחשבת של
כוח שריריים וכיוצא באלה, ישמשו לפי הצורך לשיקול הדעת הקליני בקביעת
הנכונות.

ב. במקרים של חולשה בגפיים עליונות ותחתונות גם יחד, ייקבעו אחזוי הנכות לפי
הגפיהם החלשות יותר.».

40. מקובלת עליי טענת התובע כי עיוון בסעיף האמור מלמד כי הסעיף כלל אינו דורש פגיעה
41. מפותשת ב- 4 גפיים. בכך ניתן ללמידה הן מסעיפים ד' ו-ה' המדברים על פגיעה או בידים
42. או ברגליים. וכך גם ניתן ללמידה בהערה ב' המתיחסת לחולשה בגפיים העליונות
43. והתקנותם גם יחד.

41. יחד עם זאת, מקובלת עליי גם טענת הנتابעת כי התובע לא הוכיח כי הוא עומד במלוא
תנאי סעיף 29(6)ב' למכחני הנכות, בין היתר, כי קיבל טיפול רפואי כרוני ייעודי לצאב
נוירופטי במשך חצי שנה לפחות, כולל טיפולם של גורם רפואי על התגובה לטיפול.

42 מותק עיון במסמך הסיכון של המרפאה לטיפול בכאב כרוני מיום 19.1.28, ניתן ללמידה
21 כי התובע טיפול שם במשך חמישה חודשים. עוד עולה כי התובע נטל תרופת שם
22 סימבליות, אך בשל תופעות לוואי הפסיק את השימוש בתרופת וכי ביום הוא מנהל את
23 הכאב עם משככי כאב לפי הצורך כמו למשל אופטילגין ואקמול (ראה עמודים 116-117
24 למוzioni התהועב)
25

מכאן כי התובע לא הוכיח כי קיבל טיפול רפואי ייעודי במשך חצי שנה לפחות, אלא 43.
לכל היוטר קיבל טיפול רפואי במשך חמישה חודשים. אף לא ניתן לומר כי לארך
כל התקופה עשה שימוש בסימבלטה, אלא יכול להיות שהשימוש היה לתקופה קצרה
ויתר בשל תופעות הלואין.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א-19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

- לאור כל אלה אני סבורה כי גם אם תשובהו של המומחה בנוגע לכך שנדרש כי תהיה
4 פגיעה מפותחת ב-4 גפיים איננה נכונה, עדיין אני סבורה כי קביעתו של המומחה
5 להעמיד את הנכות, בשיעור מותאם, לפי סעיף 29(6) בין אי-לב' למבוחני הנכות היא
6 נכונה בנסיבות העניין.

7 משכך, ראייתי להעמיד את נכותו הרפואית של התובע בתחום זה בשיעור של 10%.

8 **בתחומי הנפשי**

9 ד"ר אלכס קלין מונה כמומחה בתחום הנפשי. המומחה התרשם מבדיקתו את התובע
10 כי התובע סבל מהפרעת הסתגלות דיכאוןית, עם אלמנטים פוסט טראומטיים חלקיים.
11 המומחה ציין כי בלבד מהשלכות התאונה, מצבו הנפשי של התובע הושפע גם מאירועים
12 סטרסוגניים שהתרחשו לאחר התאונה כמו למשל, מות אביו ומחלת הסרטן בה לכתה
13 אשתו.

14 המומחה העיריך את נכותו הנפשית הזמנית של התובע למשך שנה בשיעור של 15% לפי
15 סעיף 34(ב)(2) ל מבחני הנכות וקבע את נכותו הצמיתה בשיעור של 7.5%.

16 המומחה קבע כי אין לתובע מגבלות תפקודיות על רקע מצבו הנפשי וכי המוגבלות
17 בתפקודיות, ככל שקיים, הקשורות לפגיעה הגוףנית.

18 המומחה זומן לחקירה על חוות דעתו.

19 במסגרת חקירתו הסכימים המומחה לחזור בו מקבעתו לפיה אין לנכותו הנפשית של
20 התובע השפעה על תפקודו והuid :

21 "...לשאלת בית המשפט - סעיף 34 מדובר על רמת הפגיעה בתפקוד, זאת אומרת שאם
22 לבן אדם יש פגעה בינוני, אז תפקודו נפגע באופן בינוני והוא יכול לעבוד, אבל יש לו
23 איזה שהיא ירצה של תפקוד, האם יכול להיות שיש איזה שהיא השפעה בתפקוד,
24 אני מшиб אם עוזיד פרויליך שואל אותה האם הנכות שנתי בשיעור 7.5% יש לה
25 השפעה כלשהי על התפקוד ولو בשיעור הנכות, אז אני מסכים." (ראה עמ' 7
26 לפרוטוקול).

בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַמְּחוֹזִי בָּתֶּל אָבִיב - יִפּוֹ

ת"א-19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

51. הצדדים לא הלינו בחקירותם או בסיקומיהם על גובה שיעור הנכות שנקבעה לתובע על
ידי המומחה בתחום זה.

52. משכך, ראייתי להעמיד את נוכתו הרפואית של התובע בתחום זה בשיעור של 7.5%.

53. סה"כ נقوות ברפואית המשופכלה של החורע עומדת על 75% 48 ורות.

הנכונות החקלאית

טענות הטעבע

54. בעקבות התאונה הוא סובל מכאבים עזים והגבלה בתנועה בירך ימין; כאבים, הפרעה
11 בתוחשה וזרמיים באכבע 3 בכף יד ימין ובבהתוונות כף רגל ימין; הפרעות בשינה; הפרעות
12 הסתגלותיות וקושי בתפקיד המיני.
13
14
15 לתובע נותרו צלקות מכערות ומכאיבות באגן, ברgel, מתחת לבית השחי ובכף יד ימין
16 והוא סובל מנפיחות בגבון לאחר כל ארוחה ומעצירויות.
17
18 התובע מתקשה בניידות, מטהרך בצלילה ונזקק לקיבים, מתקשה בישיבה, עמידה
19 והליכה ממושכות, בעלייה וירידה במדרגות, בהרמת ונסילת חפצים, אחיזה ותפיסה
20 בידי ימין, ביצוע פעולות הדורשות הפעלת כוח או מוטוריקה עדינה, ביצוע כל פעולה
21 הכרוכה במאםץ פיזי ואינו מתפרק כלפיים.
22
23 כל נכוונותיו של התובע הן נכוונות תפקודיות ובכלל זה גם הנכות בתחום הנפשי.
24
25 נוכח פגיעותיו וככוונותיו של התובע תולדת התאונה, הן בהיבט הפיזי והן בהיבט הנפשי,
26 התובע אינו כשיר להמשיך לעבוד בתפקידו הקודם וכך נקבע בזמן אמת על ידי רופא
27 תעסוקתי.
28
29 התובע הוכר כמוגבל בניידות בשיעור של 50% על ידי ועדת רפואיות של משרד הבריאות.
30
31 מאז התאונה ועד היום התובע אינו עובד.
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

61. התובע פנה למחוקקת השיקום במל"ל לצורך שיקום תעסוקתי וסיים קורס טכני
סלולר וטכני מחשבים. עם זאת עד כה טרם עלה בידיו להשתלב חזרה בשוק העבודה.

62. נכוותו התקפודית של התובע עולה באופן משמעותי על שיעור נכותו הרופאית ויש להעמידה על 65%.

טעןות הנتابעת

- 8 עיון בחוות הדעת מעלה כי חלק ניכר מהנכסיות הין נכויות רפואיות גרידא לא כל
9 השפעה על תפקודו וכושרו הפוטנציאלי של התובע.
10
11 הנכויות שנקבעו בגין הצלקות, קטיעת גליל מהאצבע וכן הנפיחות הבטנית - אין בהן
12 כדי להשפיע על תפקודו של התובע. כך גם הנכות בתחום הנפשי, אין בה כדי להשפיע
13 על תפקודו של התובע, כפי שקבע המומחה בתחום הנפשי באופן מפורש בחוות דעתו.
14
15 התובע מתפקיד בחיי היום יום באופן עצמאי, נהוג, אינו מקבל טיפולים רפואיים ואיןו
16 מטופל רפואיית.
17
18 לאחר התאונה סיים התובע קורס טכני סלולר וגם קורס טכני מחשבים ועל פי
19 עדותו הוא יכול לעבוד כטכנאי סלולר והמגבלה העיקרית ממנו הוא סובל הינה
20 בתנעות הירך שבאופן מעשי מגבילה אותו ביכולת להתכווף.
21
22 התובע בחר לשבת באפס מעש במשך מספר שנים מאז התאונה, לא עשה כל מאמר
23 להשתלב בעבודה.
24
25 הוא מקבל גמלאות אי כושר בסכומים המגיעים לכ- 11,394 ₪ לחודש ומהווים ככל
26 הנראת תמרץ שלילי לחזרתו והשתלבותו בעבודה.
27
28 יש להעמיד את נוכתו התפקודית של התובע לכל היותר בשיעור של 20%.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

		70
1	עובר לתאונת עבודה בתפקיד של קצין בטיחות בתעבורה בחברת "ל". כפי שהעיד	
2	מעסיקו של התובע, מר ג.ל, מדבר בתפקיד המשלב עבודה משרדית עם עבודה שטח,	
3	הכוללת בדיקות פיזיות של רכבים:	
4	"אתה שואל מה כוללת העבודה כשהיא מחוץ למשרד, אני משיב לך קודם כל בדיקות	
5	פיזיות של רכבים. החוק מחייב קצין בטיחות לעשות בדיקה פיזית של רכבים אחת	
6	שלושה חודשים. זה כולל פתיחה מכסה מנוע, בדיקת צמיגים, פנסים, אורות, כלי	
7	נוהג, האם יש ארוג כלים. הוא לא מתכוון מונע. אם יש דברים קטנים לתקן כמו מונרה,	
8	אז הוא יעשה בעצמו, או מגבים.	
9	...	
10	...	
11	אתה שואל מהן הפעולות ש��צין בטיחות עשו במשרד, אני משיב לך תיעוד נתוניים	
12	בתוכנה לניהול צי רכב, בדיקת חשבונות וטיפול בלוקחות. אכן לתובע היו כל	
13	הכישורים האלה. הוא ניהל צי רכב וידע לעבוד על מחשב, זה בודאות." (ראה עמי' 14-9 לפרוטוקול).	
14	לאחר התאונה התובע לא שב לעבוד כלל.	.71
15	התובע המציא לתיק המוצגים מטעמו מסמך מיום 10.10.18. שבו המליץ מומחה ברפואה	
16	תעסוקתית כי נוכח מגבלותיו וכוכוויותיו של התובע הוא אינו מסוגל לשוב לעבודתו	
17	בקצין רכב לעת עתה, וציין כי אין צורך בהמשך מעקב מרפאה תעסוקתית (ראה עמי' 200 לראיות התובע).	
18	ראיתי לצין כי קיים קושי עם מסמך זה שכן מדובר גיסא המומחה מצין כי התובע אינו מסוגל לעבודתו <u>עת עתה</u> ומайдך גיסא מצין כי אין צורך בהמשך מעקב. משכך לא ברור מדוע לא קבע המומחה כי התובע אינו כשיר לחזור לעבודתו לצמויות.	.73
19	לאור קבועה המומחה התעסוקתי, פנה התובע בתחילת שנת 2019 בבקשת למחلكת	
20	השיקום של המיל"ל לצורך שיוקם מקצועי. לאחר הליך ארוך אושרה לו תוכנית	
21	לימודים. בחודש 3/20 ועד סוף חודש 8/20 למד התובע לימודי ליבה לצורך רכישת	
22	מיומנויות תעסוקתיות. לאחר מכן, החל מחודש 12/20 ועד לחודש 4/21, למד בקורס	
23	לאור קבועה המומחה התעסוקתי. לאחר מכן, החל מחודש 12/20 ועד לחודש 4/21, למד בקורס	.74

בית המשפט המחויז בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

1 טכני סלולר ולאחר מכן בין החודשים 21/9-8 למד בקורס לטכנאות מחשבים (ראה
2 סעיפים 17-18 לתחביר התביעה).

3
4 התובע העיד כי מאו שסיים את הקורסים הוא מתחפש לעבודה. הוא טען כי אין לו ידוע אם
5 יעלה בידו למצוא עבודה הנו נוכח מוגבלויותיו הפיזיות והנפשיות והן גילו המבוגר
6 יחסית והעדר ניסיון בתחוםים אחרים למד (ראה סעיף 19 לתחביר התביעה).

7
8 בחקרינו התבקש התובע להמציא אישור לכך כי לאחר שסיים את הקורסים פנה
9 למיקומות עבודה לצורך חזרתו למעגל העבודה. למעשה טענות שלא מוגבות במסמכים,
10 לא עלה בידו של התובע להציג אישורים. ניכר היה מתשובותיו של התובע כי למעשה
11 הוא אין עושה ממש מאמץ לחזור לשוק העבודה:

12
13 "אתה שואל האם אני יכול להציג פניה שלי למציאת עבודה אחרי קבלת התעודה, אני
14 מшиб לך שאני בערך העברתי קורות חיים להרבה חברות, כמו הוט, חברת אלדן,
15 AIG של הביטוחים, חברות שמתעסקות במוקדים ופשט עוניים לך בצורה עצינה
16 שאין להם מקום.

17 ...
18 אתה שואל האם אני יכול להראות את אותן פניות שעשית לחברות האלה, אני מшиб
19 לך שהערתך לעורך הדיון. התשובות ניתנו טלפונית ולא בכתב.

20 אתה שואל מבחינת הרגשתי שאני יכול להיות טכני סלולר, אני מшиб לך שכן, אני
21 מסוגל.

22 אתה שואל מתי הייתה התשובה האחורה שקיבלתி, אני מшиб לך לפני כחמי שנה
23 ופשט התייאשתי.

24 אתה שואל האם עשיתני ניסיון למצוא עבודה בתחום אחר, או שאתה הקצה ממשיכה
25 להשתלים זהה בסדר מבחינתי, אני מшиб לך שאני רוצה לחזור למסגרת העבודה, אבל
26 יש בעיה, כי רואים אותו הולך עם קב ולא רוצה להעסיק אותי.

27 אתה שואל אם אני חייב ללכת עם קב, אני מшиб לך שאני לא יכול ללכת ללא קב.
28 ניסיתי ואני לא יכול ללכת בלבדיו.

29 ...
30 ...
31 אתה שואל האם הצעתי ניסיתי למצוא עבודה בנהג הסעות, אני מшиб לך שפניתי
32 לאל-דין. הצעתי עצמי בנהג.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

1   אתה שואל האם הצעתי עצמי כנהג הסעות של תלמידים או עובדים, אני מшиб לך
2   שלא.

3   אתה שואל האם פניתי לשירות התעסוקה שימציאו לי תעסוקה מתאימה, אני מшиб
4   לך שלא.

5   ...
6   לשאלת בית המשפט - האם ניסיתי לפנות לחברה שעושה הסעות לבנים שלי
7   לישיבות, אני מшиб שאפשר לפנות.

8   ...
9   אתה אומר לי שאפשר לקנות טנדר או מונית ולהוביל נוסעים, אני מшиб לך שעוד לא
10   חשבתי על זה." (ראה עמי 15 לפרוטוקול).

11   התובע אישר בדותו כי לmouseup המגבלה העיקרית ממנה הוא סובל היא התכופות
12   זרמים בידים אך הוסיף כי אם יקבל אותו לעבוד אזי יחוור לעבוד (ראה עמי 15 ו-
13   16 לפרוטוקול). .77

14   אני סבורה כי מכלול נכונותיו הרפואיות של התובע אינו מלמד על שיעור זהה מבחינת
15   הפגיעה התפקודית. כך למשל, לנכות בגין הצלקות (להבדיל מן הנכות שניתנה בגין
16   הריגשות בגדם האצבוע) אין השפעה על כושר התפקוד של התובע. גם לנפיחות הבטנית
17   אין ממשמעות של ממש על כושרו לעבוד. .78

18   אין בידי לקבל את טענת הנتابעת לפיה לנכות בתחום הנפשי אין השפעה על כושר
19   התפקוד. המומחה חזר בו מאמרה זו שבנסיבות הדעת במסגרת חקירתו הנגידית. גם על
20   פי נושא של סעיף המבחן מדובר במידת ההשפעה של הפגיעה הנפשית על התפקוד.
21   הנכות נקבעת בהתאם לפרמטרים תפקודיים מסוימים. .79

22   לאור כל אלה, מצאתי להעמיד את נוכותו התפקודית של התובע בשיעור של 30%. .80

23   **בסיס השכר**

24   **טענות התובע**

25   עובד לתאונת עבד התובע כקצין בטיחות וscr, כולל הוצאות אחזקת רכב וארוחות,
26   עמד על 16,000 ₪ נטו בממוצע לחודש. .81

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א-19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

- בוחישוב הפסדי ההשתכרות של ניוזק עבר למועד הפגיעה, יש לכלול את כל רכיבי
ההשתכרות שקיבל הניוזק מעסיקו, בין אם הוגדרו כשכר עבודה ובין אם הוגדרו
כהטבות נוספות.

שכרו נטו של התובע היה זהה לשכרו ברוטו, זאת מכיוון שהוא זכאי ל- 12.75 נקודות
זכוי.

لتובע הופרשו כספים לקרן השתלמות בסך של 900 ₪ לחודש. רכיב זה הינו רכיב שונה
מן הפרשות לפנסיה.

בבסיס השכר של התובע לצורך חישובי עבר עומד על 16,900 ₪ נטו לחודש.

באשר לבסיס השכר לצורך חישובים לעתיד, הלכה היא כי בחישוב בסיס השכר של
התובע יש להעריך מה הייתה ההכנסה שהיא מסוגל לה אלמלא פגיעתו בתאונת, ואין
להקפיא את השכר אותו הרווח עבר לתאונת, שאינו בהכרח משקף את יכולת
השתכרותו הממשית.

ניתן להניח כי במרוצת הזמן היה שכרו של התובע משביח, זאת במילויו וכוח עדותו
של מר ג.ל., שהינו עד חיצוני ונטול אינטרס בהליך, אשר העיד כי אלמלא התאונת היה
עשוי התובע להשתכר שכר גבוה ב- 10-15% מן השכר אותו השתכר ערב התאונת.

יש אם כן להעמיד את בסיס השכר לעתיד על סך של 19,000 ₪ נטו. סכום המשקף
תוספת של 12.5% לשכר עבר לתאונת.

טענות הנتابעת

על פי תלושי השכר שצורפו לתחשיב התביעה, התובע השתכר בשנת 2017 סך של
179,236 ₪, הינו סך של 14,936 ₪ ברוטו לחודש. סכום זה בגיןי מס עומד על סך של
13,200 ₪ נטו לחודש.

טעןות הנتابעת

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

דינן

אין בידי לקבל את טענת התובע כי לא צריך להפחית ממשכורתו מס הכנסה בהינתן העובדה כי יש לו 5 ילדים והוא זכאי ל- 12.75 נקודות זיכוי.

בע"א 4611/22 הפל – המאגר הישראלי לביטוחי רכב נ' מדינת ישראל – משרד הביטחון, מיום 3.7.23 שבה כב' השופטת וילנר על ההוראות הידועות בעניין ניכוי מס הכנסה וקבעה:

"בז", בע"א 5118/90 בשה נ' מדינת ישראל (4.8.1993) נפסק כי "ההכנסה בה יש להתחשב לאחר ניכוי מס הכנסה, אותו יש לנכונות על פי סעיף 4(א)(2) לחוק, אינה נקבעת לפי שיעור המס העשו לחול על הכנסתו של התובע בהתחשב בשינויים עתידיים, אלא, כאמור בסעיף, יש לקחת בחשבון את 'הכנסתו לאחר ניכוי מס הכנסה החל עלייהם [צריך להיות "עליה" – יי"ו] בעת קביעותם (של הפיצויים [...]]" (שם, פס' 10 (ההדגשה הוספה)); בן ראו: אליעזר ריבלין תאונת הדרכים – תחולת החוק, סדרי הדין וחישוב הפיצויים 821 (מהדורה חמישית, 2020); ראו והשוו גם: יצחק אנגלרד פיצויים לנפגעי תאונות דרכים 328 (מהדורה חמישית, 2022)). יצוין, כי קביעה זו של בית המשפט בעניין בשעה שבה ואושרה בשורת פסקי דין של בית משפט זה (ראו, למשל: ע"א 6431/96 בר זאב נ' מוחמד, פס' 10(ג) (4.8.1998); ע"א 02/8452 פלוני נ' כהן, פס' 6 (15.2.2005); בן ראו: ע"א 05/10990 פינץ נ' הראל חברה לביטוח בע"מ, פס' 8 (11.4.2006)). עיניינו הרואות, פסק הדין בעניין בשעה מבוסס על לשונו הברורה של החוק, ולא נובע ממנו כי יש להבחין בסוגיה הנדונה בין שינויים "ידעוים" לבין שינויים שאינם כאלה".

בעניינו, לא הובאו ראיות באשר לתאריכי הלידה של ילדיו של התובע. יחד עם זאת, אישת התובע במסגרת תצהירה העידה כי במועד חתימתה על התצהיר (7.11.21) ביתה הגדולה ביוטר הייתה בת 20 והקטנה ביוטר בת 9 (ראו סעיף 1 לתקצירה של אשת התובע). מכאן כי חישוב של גילאי ילדי התובע נכון ליום מתן פסק הדין, מוביל למסקנה כי רק ילדה אחת היה מתחת גיל 12 ולכן נקודות הזיכוי להן זכאי התובע נכון למועד מתן פסק הדין עומד על 4.25.

בית המשפט המחויז בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

- 1 התובע צירף לראיות מטעמו תלוש שכר לחודש 12/12 ממנה עולה כי בשנת התאונה .93
2 השתכר התובע סך כולל של 179,236 ₪, הינו סך של 14,936 ₪ לחודש ברוטו. סכום .
3 זה משוערך להיום עומד על 16,614 ₪ לחודש ובניכוי מס עומד בסיס השכר לצורך .
4 חישובים בעבר על - 15,000 ₪ בmundel.
- 5
- 6 אשר לבסיס שכוו של התובע בעתיד, מקובלת עליי טענת התובע כי יש להביא בחשבון .94
7 בסיס שכר גובה יותר.
- 8
- 9 מר.ג.ל, מעסיקו לשעבר של התובע, העיד בתצהיריו כי מאז שההתובע הפסיק לעבוד אצלו .95
10 ועד היום עלה שכרם של קציני הבטיחות וכן על הפרשות הרכב לפחות בכ- 10%- 15% .
11 וכן העיד כי סביר כי גם שכוו של התובע היה עולה בהתאם (ראה סעיף 10 לתצהיריו .
12 של מר.ג.ל).
- 13
- 14 גם בחקירהו בבית המשפט חזר העד על דבריו והעיד כי אין לו כל בעיה לספק טבלת .96
15 שכר או נתוני שכר המעידים על העליה האמורה בשכר (ראה עמי 10 לפרטוקול).
- 16
- 17 מר.ג.ל הינו עד ניטרלי אשר אין לו כל אינטרס בתוצאות ההליך. עדותו הייתה סדורה .97
18 ואמינה בעניין וראיתי ליתן לה משקל מלא.
- 19
- 20 לאור כל אלה, ראייתי להעמיד את בסיס השכר לצורך חישוב הפסדי השכר לעתיד על .98
21 סך של 16,500 ₪ לחודשanto.

הפסדי שכר בעבר

- 22
- 23
- 24 טענות התובע
- 25
- 26 מאז התאונה ובעקבותיה לא שב התובע לעבוד והלכה למעשה נשלל מכךעו. .99
27
- 28 התובע ששה בתקופת אי כושר מלאה עד ליום 18.10.10, מועד בו סיים את אשפוז היום .100
29 בבית החולים רעות, כאשר ביום 18.10.2 קבע רופא תעסוקתי כי הוא אינו כשיר .
30 לעבודתו.
- 31
- 32 גם המומחה בתחום האורתופדי קבע לתובע נכות זמנית בשיעור של 100%-70% למשך .101
33 10 חודשים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א-19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

- 1 בין החודשים 3/20 ועד לסוף חודש 9/21 עבר התובע הлик שיקום מקצועי מטעם
2 המל"ל. במסגרת זו למד מדי יום וכמובן שלא היה אפשרותו לעבוד בתחום זה.
3

4 בחודש 12/17 שולם לתובע שכר מלא על חשבון ימי מחלת ובחודש 1/18 שולם לו שכר
5 חלקו וגם זאת על חשבון ימי מחלת. ימי המחלת הינם שווי ערך כספי ובני פיזי.
6

7 יש להעמיד את הפיזי בסך כולל של 858,464 ₪. זאת לפי חלוקה לתקופות כאשר
8 בתקופות אי הקשר המלא ותקופת לימודיו השיקום יש להביא בחשבון השכר מלא
9 ואילו בתקופות הנותרות יש לחשב לפי בסיס שכר של 16,900 ₪ ונוכחות תפקודית של
10 11 .65%

טענות הנتابעת

- 14 בתקופת היעדנותו של התובע שולם שכרו בחודש 12/17 וחילק מחדש 1/18 ועל פי דוח
15 רציפות ביטוח השתלמו לו מחברת כלל בשנת 2018 (חודשים 3-12/18) סכומים של
16 113,941 ₪, היינו סך ממוצע של כ- 11,393 ₪ לחודש וזאת רק מפוליסת אובדן כושר
17 עבודה.

18 מעבר לכך, לתובע משתלמים תגמולי ביטוח מחברת הראל.

19 אין כל הצדקה מעשית לכך שבתום תקופה החלמה סבירה לאחר התאונה, התובע לא
20 ישוב לעבודה ولو לעובדה מתאימה אחרת.

21 בהתאם להלכה הפסקה, גם במקרים שבהם התובע אינו מסוגל למלא היקף עבודתו,
22 כפי שהוא עובר לתאונה, מוטלת עליו החובה להקטין את הנזק ולמצוא עבודה
23 התואמת את מגבלותיו הרפואיות.

24 יש להעמיד את הפיזי לפិ הפסד שכר מלא מאז התאונה ועד כחצי שנה לאחר שחרורו
25 של התובע לבתו מבית החולים רעות בחודש 10/18. לאחר מכן ועד היום יש להעמיד
26 את הפיזי לפិ נכונות תפוקדיות בשיעור של 20% משכר בסך של 13,200 ₪ נטו. סה"כ
27 יש להעמיד את הפיזי על סך של 205,920 ₪.

דיעו

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

- 1 אין מחלוקת כי מאז התאונה התובע לא שב לעבוד. אלא שכאמור כפי שקבעתי לעיל,
2 לא איבד התובע את מלאו כושר השתכרותו אף אם הוא נדרש היום לעיסוק אחר. אין
3 הצדקה שלא יפעיל ביתר שאת על מנת לשוב למעגל העבודה. התרשםתי שהעובדה
4 שהותובע מקבל תגמולו ביטוח מביאה לכך שהוא אינו עושה ממש למצוא עבודה.
5

6 הצדדים מסכימים כי בתקופת אשפוזו של התובע עד ליום 18.10.2018, מגיע לתובע פיצויי
7 בגין הפסדי שכר מלאים.

8

9 בוגע לפיצויי התובע בתקופות השיקום המڪוציאי, אני סבורה כי לא ניתן לפסק פיצויי
10 לפי אובדן כושר עבודה מלא לכל אורך התקופה. מקובלת עליי הטענה כי בתקופת
11 לימוד הلبיה וכן בתקופה בה למד להיות טכני סלולר יש לפסק פיצויי לפי הפסד
12 שכר מלא. לא כך הדבר בוגע ללימוד התובע את הקורס במחשבים אז כפי שהעיד,
13 עשה את הקורס לא לצורך עבודה אלא לצרכי אימון (ראה עמי 14 לפרטוקול).

14

15 בתקופת השיקום המڪוציאי לא יכול היה התובע לעבוד ועל כן זכאי לפיצויי מלא.
16 בתקופה שלאחר שחזרו ממשיקום يوم "בריאות" ועד לתחילת השיקום המڪוציאי עברו
17 17 חודשים. נדמה שבתקופה זו יש להביא בחשבון פגיעה בכושר ההשתכרות שאינה
18 מוגעת כדי כושר מלא אך גבואה מהפגיעה בכושר ההשתכרות שמצאת לי קבוע לאחר
19 התיקיבות מצבו, בשיעור 30%. בתקופה זו רأיתי לחשב את הפסדי ההשתכרות לפי
20 גירעה של 70%. לאחר מכן, בתקופת השיקום המڪוציאי יש לחשב לפי אי כושר מלא
21 וזאת במשך 11 חודשים עד לאפריל 2021. ממועד זה יש לחשב את הנזק לפי 30% נכות
22 תפקודית. כל זאת משכרו עבור לתאונה כפי שראיתי קבוע אותו בשיעור 15,000 ש"ח
23 לחודש.

24

25 בשוקלי כל אלה, מצאת לי להעמיד את הפיצוי בגין הפסדי שכר בעבר על סך של **640,000 ש"ח**
26 בעוגול.

27

28 **הפסדי השתכרות בעtid'**

29

30 התובע היום בן 48 שנים 1 – 3 חודשים. נותרו לו עוד 18 שנים 1 – 9 חודשים עד הגיעו
31 לגיל פרישה (67). חישוב של נכותו התפקודית במכפלת השכר כפי שראיתי קבוע
32 (16,500 ש"ח לחודש) ובהתאם למටאים מביא לסך של: **843,000 ש"ח בעוגול.**

33

הפסדי השתכרות בעתיד

- 30 התובע היום בן 48 שנים ו- 3 חודשים. נותרו לו עוד 18 שנים ו- 9 חודשים עד הגיעו .
31 לגיל פרישה (67). חישוב של נכונות התפקידית במקפתת השכר כפי שראיתי לקבוע
32 (16,500 ש"ח לחודש) ובahooון המתאים מביא לכך של : **843,000** ש"ח במעוגל.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

הפסדי פנסיה

- נוכחות החובה שבחוק להפריש עבור עובד סכומים לצורך קרו פנסיה ובהתאם לפסיקה הנוחגת, ראייתי לפוסק סך של - **185,375**₪ שההווים 12.5% מסכום הפיצוי בגין הפסדי שכר לעבר ולעתיד.

הוצאת רפואות ונסיעות

טעןות הטעב

- 10 עקב התאונה נגרמו לתובע הוצאות בגין טיפולים רפואיים, טיפול שיקום מיני,
11 תרופות, בדיקה במכון הרפואי לבתיחות בדרכים והוצאות נלוות אחריות המוערכות
12 בסך של 3,000 ₪.

- יש לפסוק פיצוי בגין נסיעותיו המרבות של התובע, הן לצרכים טיפוליים והן לכל צורך אחר, זאת בשל לנכות הקשה ברגולו.

- ¹¹⁸ התובע אירג קבלות חלקיות בגין הונאות דלק ותחבורה איבורית בסך של - 32,552 ₪.

- יש להעמיד את הפיזי בוגין הוצאות רפואיות ונסיעות בעבר בסך של - 23,000 ₪. זאת 119.
מאחר וחילקו של הקבלות על הוצאות הנסעה היו לצרכי נסעה משפחתיות. 20

- 22 פרופ' בס השיב במסגרת תשובה לשאלות הבהרה כי הוא ממליץ על ביצוע בדיקה
23 תקופתית של דופלקס, תחילת כל חצי שנה ולאחר מכן כל שנה. מוצע להעמיד את
24 הפיזי לפיקוד משוערת של 300 ש"ן לבדיקה ובאלות כוללת של 8.000 ש"ן.
25

121. עקב נוכתו ברגלו הימנית, מתקשה התובע בניידות, הוא מוחלך בעורמת קב ונזקק לשימוש ברכב כמעט בכל מקום, גם כשמדבר במרחקים קצרים, שקדום לכך היה עשהה ברגליו.

122. הtower הוכר כמוגבל בניותות בשיעור של 50% על ידי המיל'יל ובהתאם לכך משולמת לו
קצת ניידות חדשית בסך של 855 ל"נ.
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

- 1 יש לפצות את התובע בגין ההוצאות העודפות שיגרמו לו עקב שימוש מוגבר ברכב או .123
 2 במוניות.
 3
 4 מוצע להעמיד את ההוצאות העודפות על סך של 1,000 נק' לחודש ובסה"כ יש להעמיד .124
 5 את הפיצוי על סך של 260,000 נק'.

טעןנות הנتابעת

- 1 פיצוי בגין הוצאות רפואיות וניסיעות בעבר הוא נזק מיוחד אשר יש להוכיח אותו .125
2 בראיות פוזיטיביות ובכלל זה ראיות לצורך בטיפולים, בתרופות וbabies. כל זאת .126
3 לא עשו.
4
5 גם המומחים הרפואיים לא המליצו על טיפול רפואי קונקרטי, וככל שיידרש הטיפול .127
6 הוא כולל בסל הבריאות.
7 התובע אישר בחקירה כי חוץ מטיפול הידרותרפי הוא אינו מטופל יותר בעקבות .128
8 התאונה.
9 התובע מתנהל באופן עצמאי והוא נהוג.
10 יש לדוחות את טענותו של התובע בכל הנוגע להזדקותו לנסעה ברכב פרטי. התובע .129
11 הוא בעל רישיון נהיגה ומילא עשה שימוש גם לפני התאונה ברכב פרטי או שנסע
12 במונינות. אין כל הצדקה לנסות להעמס על כתפיה של הנתבעת את כל הוצאות
13 הנזירות של התובע, מבלי להתחשב בעובדה שמדובר התובע היה נדרש להוציאות
14 נסעה לעיסוקיו השונים ולהשעת ידיו, לרבות בגין מצבו הרפואי הקודם לפני
15 התאונה.
16 יש להעמיד את הפיצוי על סך של 30,000 ₪.
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27

דיעז

הוצאת רפואיות

- ¹³¹ ה兜ע העיד בתצהירו כי עקב התאונה נגרמו לו הוצאות רפואיות בגין טיפולים וטרופות (ראה סעיף 22 לתצהיר ה兜ע).

בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַמְּחוֹזֵי בָּתֶּל אָבִיב - יִפּוֹ

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

5   אתה שואל אם אני מטופל מבחינה אורתופדיית, אני משיב לך שאין עשו
6   הידרותרפיה בעזר לרופא. הם נתונים לי את זה ללא תשלום. יש לי מסמך שהמליץ
7   לעשות הידרותרפיה ונתנו לי יותר לעשות פיזיותרפיה. עזר לרופא בchner את זה ונתנו
8   לי הידרותרפיה. אני עשו ביקורות מה שצרכיך.

9 אתה אומר לי שחו'ז מאותן ביקורות בהידרותרפיה אני לא מטופל יותר בעקבות
10 התגובה אנו מושיבים לך ואנו

- 14 התובע צירף לראיותו קבלות בגין טיפול שיקום מיני בסך כולל של 1,500 ש' בלבד. 133
15 ואישר בחקירתו כי צירף לראיותו את כל הקבלות שהיו לו בגין הוצאות הרפואיות:
16 "אתה אומר לי שלתצחים שלי צרפתך קבלות על כל ההוצאות שהיו לי כתוצאה
17 מהתאונת, אני מшиб לך שגבו." (ראה עמי 18 לפירוט סוף).

- למעט ד"ר בס, אשר המליך במסגרת תשובה לשאלות הבהרה על בדיקת דופלר
בתחילת כל חצי שנה ולאחר מכן כל שנה, אף לא אחד מהמומחים הרפואיים הנוספים
המListItemIcon על גיופולים רפואיים או גוילת ברזנטום.

- לאור כל אלה, ובהבאי ביחסון את כלל הנתונים שהובאו בפניי, רأיתי להעמיד את הפייצוי בגין הוצאות רפואיות בעבר ולעתיד בסך גלובלי של - 10,000 ₪.

הוצאת נסיעה

- 27 התובע העיד כי עקב הפגיעה ברגלו, נגרמו לו וויגרמו לו הוצאות נסיעה מרובות (ראה .136
28 עמי 23 למתהיר התחוו).

137. לריאותיו צירף קבלות רבות בגין הוצאות דלק ונסיעות בתחרורה ציבורית בסך כולל
שלא כולל 32,557 ₪.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א-19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

- 1 בחקירותו אישר התובע כי במסגרת הקבלות על הוצאות הדלק הוגש גם קבלות בגין
2 הוצאות שאין קשרות לתאונה:
3
4 "אתה אומר לי שצורתך את כל הקבלות על הוצאות דלק בין אם קשרות לפגיעה
5 בתאונה ובין אם לא, אני מшиб לך שכןון." (ראה עמי 18 לפroxokol).
6
7 אשת התובע העידה בתצהירה כי התובע עשה שימוש מוגבר ברכבו כתוצאה מהפגיעה
8 ברגלו וזאת גם למרחוקים קרים שעובר לתאונה היה יכול לעשותם ברגליו (ראה סעיף
9 13 לתצהיר אשת התובע).
10
11 כתוצאה מה תאונה נפגע התובע ברגלו ונכבה לו על ידי המומחה בתחום האורתופדי
12 נכות בשיעור של 20% בגין הגבלה בתנועות פרק ירך ימין.
13
14 המומחה בתחום האורתופדי אף ציין כי התובע מתהלך בצלעה ונשען על קבאים בהם
15 הוא עושה שימוש.
16
17 יתרה מכך, התובע הוכר על ידי המל"ל כמוגבל בנידות בשיעור של 50% והוא מקבל
18 קצבת נידות חודשית.
19
20 הצדדים הגיעו כל אחד מצידו חוות דעת של מומחה בנושא עלויות נידות, אלא
21 שבנסיבות העניין לא נדרש לעשות חוות דעת אלה שימוש ומצאתי לקבוע את
22 הפיזי על דרך האומדן ובהתקיים לפסיקה.
23
24 בנסיבות העניין, נראה כי אכן נוכח פגיעהו של התובע בירך ימין הוא נזק לשימוש
25 מוגבר ברכבו הפרטיגר גם למקומות שבהם הוא יכול היה להגיע רגלית.
26
27 במסגרת חישוב הפיזי הביתי בוחנו גם את הוצאות הנסיעה שהייתה על התובע
28 ומשפחתו לשעת הזמן שבו היה מצוי בשיקום. מנגד הביתי בוחנו כי גם אילולא
29 התאונה נדרש היה התובע להוצאות נסיעה והפיזי הוא רק על הפרש.
30
31 לאור כל אלה, ראייתי להעמיד את הפיזי בגין הוצאות נסיעה בעבר ולעתיד בסך של
32 240,000 נק'.
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

- 1   קשה להلوم שהתווער, לאחר שעות ארוכות מחוץ לבית, היה מצליח למצוא זמן גם .154
 2   לבשל ולשטוּף רצפות בבית.
 3
 4   כל שהתווער זוקק לעזרת צד ג' בעתיד עליו לפנות לקופת החולמים ולמל"ל ולמצות את .155
 5   זכויותיו.
 6
 7   לצרכי פשרה מוצע להעמיד את הפסיכו בראש נזק זה לעבר ולעתיד בסך של 30.000 ל"י. .156

דיאו

- 10 התובע העיד בתצהירו כי עקב התאונה נזק תקופה ארוכה לטיפולים, כולל אשפוזים
11 ממושכים ובתקופה זו נזק רבות בבני משפחתו ובתיקר אשתו, אשר סודה אותו בכל
12 פעולות היום יום וכן התלוותה עימיו לטיפולים רפואיים.
13
14 עוד העיד כי בשבועיים הראשונים שלאחר התאונה, נאלצה אשתו להיעדר מעבודתה,
15 על חשבוןימי חופשה, ולאחר מכן חוזרת לעבודה באופן הדרגתי.
16
17 בנוסף העיד כי לפני התאונה היה נוטל חלק פעיל בעבודות הבית השונות, כמו בישול,
18 שטיפת כלים, קניות ובכל הקשור לתחזוקת הבית היה עשו הכל בעצמו.
19
20 התובע העיד כי הם מאוד זקנים לעזרה קבועה בבית, אך משיקולים כלכליים עד
21 עכשו לא העסיקו עזרה בשכר (ראה סעיף 25 לתצהיר התובע).
22
23 בחקירהתו אישר התובע כי במהלך היום הוא צופה בין 5 ל-6 שעות בטלוויזיה ורואה
24 שלושה סרטים ביום (ראה עמ' 16 לפירוטוקול) ובהמשך ספר אודוט העזרה
25 שננתן בביתו עבר לתאונה והקשאים שחוווה היום והעד:
26
27 "אתה שואל האם טיפולתי בעבודות משק הבית, אני מшиб לך שם אתה מתכוון
28 לתקן, לסדר את הבית, לבשל הייתי עשו את זה כשהייתי חזר, אני מшиб לך שכנו.
29 אני הייתי מבשל והוא (אשתנו- ח.ו.) הייתה מרדימה את הילדים, עשינו ביחד.
30 אתה שואל אם זה נכון לומר שיש לי יכולתי יכולתי בעבודות משק הבית כמו כל זוג
31 שניהם עובדים, אני מшиб לך שיש לי יכולתי, יכולתי, מעבר. עשית
32 בישולים, ביבשתי, תלית ביל יומם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

אתה שואל מה אشت עשתה, אני מшиб לך שם לה היו עבודות לעשות. היא קלחה
1 את הילדים ואני בישלתי.
2 אתה אומר לי שהיום אני נמצא בבית כל היום עד שהם חוזרים לקרה 30:16 ושות
3 אוטי אם אני יכול לבשל קצפת, אני מшиб לך שזה קשה לי. המצב הנפשי כבר לא כמו
4 שהיה. גם פיזי לעמוד זה קשה.
5 אתה אומר לי שהיום זה צריך לבשל כאשר יתר בני הבית מגיעים והשאלה אם אני
6 מסוגל לעשות את זה במקום לראות סרטים בנט-פליקס, אני מшиб לך שיש דברים
7iskeha li leshut. למשל קוסקוס.
8 אתה שואל אם את יתר עבודות הבית אני לא יכול לעשות, למשל לשים כביסה
9 במכונה, אני מшиб לך שיכל וגם את הצלב אני יכול, אבל לתלות כביסה קשה." (ראה
10 עמי 17 לפרטוקול).

11 אתה התובע העידה גם היא אודות העזורה שהעניקה לתובע בתקופת אשפוזו ולאחריה
12 ומספרה אודות קשייו של התובע לקחת היום חלק פעיל בנסיבות הבית כפי שהיא עשו
13 .159
14 בעבר:

15 "במהלך תקופת האשפוז שהיתי לצד ש. מדי يوم. .... ש. היה במצב קשה, מרותק
16 למיטה, עם משקלות קשורה לרגלו, ואני עזרתי לו בכל שהוא צריך... בשבועיים
17 הראשונים לאחר התאונת נעדרתי מעבודתי... וScarri Sholom לי על חשבוןימי חופה.
18 לאחר בחודש עבר ש. לשיקום בביה"ח "רעות", וגם שם המשכתי להגיע Modi يوم
19 (לאחר העבודה), כאשר נערתתי באמוי ודודתי וגם בבתי הבכורה (שהייתה אז בת 16)
20 בטיפול ילדים ומה צריך בבית...
21 ...
22

23 כשב. חזר הביתה המשכתי לסעוד אותו, כולל להלביש אותו, לעזור לו להתבלח, וכן
24 לקחתו לטיפולים שונים, שכן הוא היה עדין מרותק לכיסא גלגולים.
25 ...
26 בעקבות התאונת ש. גם הפסיק לקחת חלק בעבודות הבית השונות. לפני התאונת הוא
27 היה מבשל, שוטף כלים, עושה קניות, ועשה כל מה שצריך בתחזוקת הבית..., ואולם
28 בעקבות פציעתו בתאונת ש. לא עשה זאת יותר, ואנו נאלצים להיעזר בנשי
29 מקצוע...". (ראה סעיפים 6-3, 9, 12 לतצהירה של אשת התובע).
30

31 32 33 בעדותה בבית המשפט חזרה על דברים אלה (ראה עמי 11-12 לפרטוקול).
160

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א 19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

- 1 מקובלות עלי טענות התובע כי בתקופה הסמוכה לתאונת ובמהלך תקופת השיקום, 161.
2 נזק התובע לעזרה מוגברת מבני משפטו, עזרה החורגת מהצפויה ובגינה יש מקום
3 לפ██וק פיצויי.
4
5 אשר לטענתו של התובע כי ביום הוא מתנסה ליטול חלק פעיל במטלות הבית, סביר 162.
6 בעיני כי קיימות מטלות שאוthon מתנסה התובע לבצע כמו למשל מטלות הדורשות
7 עמידה ממושכת או התחזקות או מוטוריקה עדינה ושימוש באכבעות כף היד. יחד עם
8 זאת ישן מטלות שהוא ביכולתו לעשות כמו להכנסים לבסיסים למכוונות כביסה ועוד.
9
10 בשוקלי כל אלה מצאתי לפ██וק פיצויי בראש נזק זה בסכום גלובלי של **250,000 ₪**. 163.

כאב וסבל

- לטובע נקבעו 48.75% נכונות רפואית. התובע אושפז למשך 159 ימים בגין התאונה. חישוב הפיצויי בראש נזק זה עומד על - 153,459 ₪. לאור חובה השתתפות עצמית על פי הpolloise בסך של 25,000 ₪, עומד הפיצויי על סך של 128,459 ₪
סה"כ הנזק של התובע בגין התאונה מיום 12.12.17 ועד מועד פגיעה נקבע ב- 2,296,834 ₪.

ניכויים

תשלום תוכן

- 165 התובע קיבל תשלום תכוף בסכום של 40,000 נט. סכום זה כולל גם שכר טרחת עו"ד
166 ומע"מ.
167 סכום זה יש לשערך ממועד קבלתו ועד למועד פסק הדין, והኒכוי יבוצע לאחר הוספת
168 שכר טרחת עו"ד ומע"מ לסכום הכלול של פסק הדין.

קצת ניידות

- ³² בעקבות התאונה הוכר התובע כמוגבל בנימיות בשיעור 50%, והוא מקבל צבתת ניידות.¹⁶⁷

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א-19-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

בהתאם לחוות דעת אקטוארית שהוגשה על ידי הנטבעת מסתכמוות גמלאות אלה בסך 168,234,285 נט. ושיעורן להיום סך של - 211,679 נט. סכום זה יש לנכונות מן הפיזיון.

דמי שיקום

בתקופת הלימודים הטרום תעסוקתיים בין החודשים 3-8/2020, שולמו לתובע על ידי המיל"ל דמי שיקום, המסתמכמים בסך של - 35,422 ₪ ובצירוף ריבית ממוצע תקופה סך של – 36,756 ₪.

נכונות כללית

טענות התובע

לאחר התאונה פנה התובע למיל'יל אגף נכות כללית והוכר כזכאי ל专家组 נכות זמנית .170
וזאת עד ליום 18.11.30. החל מיום 1.12. נקבעה נכותו של התובע במיל'יל בשיעור של 46%
שהינו מתחת למספר המזבח.

17 מתוך תגמולי המל"יל יש לנכונות רק את החלק היחסי של התגמולים הקשורים לתאונה. 171.

18

19 החובע קיבל תגמולים בסך של 32,724 נט. לפיכך החלק שיש לנכונות הינו בסך של 18,325 נט. 172.

20

טענות הנتابעת

לטובע נקבעו נוכחות זמניות במהלך התאונה בשיעורים משתנים של 100%, 65% ו- 50% בהתאם למועד התאונה ועד ליום 30.11.18. החל מיום 1.12.18 קצבתו נדחתה ועל כן יש לזכור את מלאו התגמולים ששולם לטובע בסך כולל של ₪ 32,724.

דינן

29 התובע קיבל תגמול נכונות בגין נכויותיו הזמניות שנקבעו לו בעקבות התאונה. נכון כי 174
30 לרוב קיימות נכויות רפואיות נוספות שאינן הקשורות לתאונת. עם זאת, תגמול הנקודות
31 שהולמו הינו בגין הנקודות שנקבעו בעקבות התאונה וכחוצאה ממנה שכן הנקודות
32 שנקבעה במליל בגין הסוכרת בשיעור 10% מミילא לא הייתה לדזה מזכה בגמליה ומכל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"א-19-01-38759 ש.ס נ' הראל חברה לביטוח בע"מ

1   מקום שיעור הנכויות שבгинן קיבל תגמולים זמינים נעשה על פי הפגיעה ששוכנה
2   לתאונת (ראה עמי 10 לראיות נתבעה).
3
4   לאור כך יש לנכונות את מלאו תגמולי הנכויות ששולמו לתובע בסך כולל של 32,724 נק' 175.
5   ובצירוף ריבית ממוצע תקופה סך של – 34,628 נק'.

סוף דבר

ראיתי להעמיד את הפסיכו המגיע לתובע, בגין פגיעתו בתאונה מיום 17.12.20, על סך 1,991,165 שיל – 176.

לסקומים אלו יש להוסיף שכר טרחת עוויד בשיעור של – 15.21%. 177

מן הסכום שיתקבל יש לנכונות את התשלום התקופי כשהוא משוערך ליום פסק הדין. 178

18 . המזכירות ותעביר את העתק פסק הדין לצדים. 19 .

20
21
22 ניתן היום, כ"ד תמוז תשפ"ג, 13 يولי 2023, בהעדר הצדדים.
23

חדרה ינבראום וולצקי, שופטת